

Tartışmalar (Discussions)

Tartışma etkinlikleri, öğrencilerin bilgiyi basitçe almak yerine işlemelerine ve sindirmelerine yardımcı olduğundan, tüm disiplinlerde öğrenmeye önemli katkıları vardır. Bir tartışmanın amacı, öğrencilerin ders materyali hakkında düşünme pratiği yapmalarını sağlamaktır. Bu nedenle, bir tartışmayı yönetmek ders vermektan farklıdır ve eğitmenin rolü kolaylaştırıcı, yönlendirici rolüne geçer. Eğitmen, bilgiyi aktarmak yerine tartışmayı tasarlar, teşvik eder ve yönlendirir.

Tartışma etkinlikleri - gerek **çevrimiçi** gerekse **yüz yüze** - çeşitli amaçlara hizmet edebilir ve çok çeşitli öğretim hedeflerini karşılamak için kullanılabilir. Öğretimsel tartışma etkinlikleri, belirli ders hedeflerini/kazanımlarını edindirmek için kullanılmalı ve ders içeriğiyle uyumlu olmalıdır. İyi tasarlanmış tartışma etkinlikleri aşağıdakileri teşvik etmek için kullanılabilir:

- **Temel kavramlara dair bilgilerin sergilenmesi** - Anahtar kavramları tartışmak için tartışma panosunu kullanmak, öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini ve fikirlerini paylaşmalarını sağlar. Öğrenciler bir ödevi doğrudan bir öğretmene gönderdiğinde fikirlerin bu paylaşımı kaybolur.
- **Topluluk Oluşturma** - Tartışma etkinlikleri kullanmanın (yüz yüze veya çevrimiçi) temel amaçlarından biri, bir öğrenci topluluğu oluşturmaktır. Bu araç, gerçek bir akran etkileşimi olmadan ödevleri tamamlayan ve gönderen bir bağımsız öğrenciden ziyade, öğrencilerin canlı bir öğrenme topluluğunun parçası olmalarını sağlar.
- **Yansıtma** - Yansıtıcı etkinlikler, öğrencilerin öğrenme deneyiminin bir sentezini paylaşmalarını gerektirir. Bir durumun veya deneyimin onlar için nasıl kişisel bir değeri olduğunu açıklamalarını sağlar. Bu tür faaliyetler dürüst ve açık yanıtlara izin vermelidir.
- **Görüş birliği sağlama** - Görüş birliği sağlama faaliyetleri, öğrencilerin bir ürün oluşturmak veya bir konuda anlaşmaya varmak için birlikte çalışmalarını gerektirir.
- **Eleştirel Düşünme** - Üst düzey sorgulama teknikleri ve etkinlikleri kullanarak, eleştirel düşünme becerileri teşvik edilebilir.
- **Öğrenci Liderliği** - Tartışma forumlarının etkili kullanımı, sınıfta onlara bir ses vererek öğrenci liderliğini teşvik edebilir.

Planlama

Öncelikle öğrencilerinizin tartışmadan ne çıkarmasını istediğinize karar verin. Örneğin, tartışma etkinliğindeki amaç, öğrencilerin bir sorunun cevaplarını paylaşmaları, konu ile ilgili yeni bağlantılar kurmaları ve/veya okudukları bir metnin kendileri için ne ifade ettiğini açıklamalarını mıdır? Tartışmanın amacını ve öğrenme kazanımını belirlemek, öğrencilerin bu kazanımı edinmeleri için en iyi tartışma etkinliğini planlamanıza yardımcı olacaktır.

Tartışma Konusu

Eğitmen sadece "Önyargıyı tartışın" gibi bir ifadeyle tartışmayı başlatırsa, çok açık uçlu olduğundan kimse görüş belirtemeyebilir. Öte yandan, sadece temel gerçekleri sormak da işe yaramayacaktır. Yalnızca kısa olgusal yanıtlar ve çok az öznel görüş gerektiren bir soru listesi (örneğin, "XYZ Savaşı ne zaman gerçekleşti?") kullanmak da yararlı olmayacaktır. Bu nedenle, öğrencilere çözmesi gereken açık uçlu bir problem, tamamlanması gereken bir görev, ulaşılması gereken bir yargı, verilmesi gereken bir karar veya oluşturması gereken bir liste gibi bir tartışma konusu verin. Yani hedef odaklı, sonuçlandırılması gereken bir konu olmalıdır. Tartışma etkinliği başlatmak için aşağıdaki soru türlerinden faydalanılabilir:

- Keşif: Gerçek ve temel bilgileri araştırmak
- Meydan okuma: Varsayımları, sonuçları veya yorumları sorgulamak
- İlişkisel: Temaları, fikirleri veya konuları karşılaştırmak
- Tanısal: Nedenleri ve öncülleri araştırmak
- Neden ve Sonuç: Fikirler, eylemler veya olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerini belirlemek
- Varsayımlar: Gerçeklerde veya konularda bir değişiklik önerisi sunmak
- Öncelik: En önemli konuları belirlemeye çalışmak
- Özet: Sentez oluşturmak

Öğrenci Grupları

Öğrencileri gruplara ayırırken aşağıdakiler göz önünde bulundurulmalıdır:

- **Gruplar ne kadar büyük olmalı?** Gruplar için 2-6 altı kişi idealdir. Aslında daha küçük gruplar (2-3) basit görevler ve fikir birliğine varmak için daha iyidir. Ayrıca, öğrencilerin daha küçük gruplarda konuşma olasılığı daha yüksektir. 4-5 kişilik ve daha büyük gruplar, daha karmaşık görevler ve çok sayıda fikir üretmek için daha iyidir.
- **Öğrenciler gruplara nasıl atanmalı?** Öğrencilerin rastgele gruplara atanması, arkadaşlarıyla aynı gruplarda olmayı isteme sorununu ortadan kaldırır. Uzun süreli gruplar için, farklı grupların farklı görevleri varsa, belirli nitelikler veya beceriler veya konuya olan ilgilerine göre seçim yapılabilir.

Yönlendirme ve Talimatlar

Ele alınacak içeriği belirlemek yeterli değildir. Eğitimci, öğrencilerin bilgi veya fikirlerle neler yapabileceklerini net bir şekilde tanımlamalıdır. Örneğin, öğrencilerin bilgi kuramları üzerine bir bölüm okudukları felsefe dersinde, öğrencilerin okudukları herhangi bir kuram lehinde ve aleyhinde argümanlar oluşturabilmeleri istenebilir.

Tartışma Sonuçlarını Paylaşma Yöntemi

Öğrencilerin küçük gruplarda yaptıklarını tüm sınıfla paylaşmalarını sağlayan, sözlü aktarma, sunum hazırlama, rapor sunma birçok teknik vardır. Tüm gruplardaki kişilerden bilgi almak zorunda değilsiniz. Rastgele birkaç grubu anlık kontrol etmek daha çok işe yaramaktadır. Öğrencilerin takımlar arası rekabetini teşvik etmek için gruplardaki raporlamanın eşzamanlı olması önemlidir. Verilen cevaplar, bir PowerPoint slaydına, Padlet'e veya sınıf panosuna yansıtılarak değerlendirme yapılabilir.

Tartışma Etkinliklerinde Stratejiler

- **Problem çözme kısmını geciktirin:** Tartışmanın geri kalanının gelişmesi için problemin çözümünü erteleyin. Gerçekleri açıklığa kavuşturmak için açıklayıcı/tanımlayıcı sorularla başlayın, ardından analize ve son olarak değerlendirme, yargılama ve önerilere geçin.
- **Bakış açılarını değiştirin:** "Şimdi [B'nin] açısından gördüğümüze göre, burada [C'nin] açısından neler oluyor?" "C'nin duruşunu/görüşünü hangi kanıtlar destekleyecek?" "İki duruş/görüş arasındaki dinamikler nelerdir?"
- Her bir bakış açısı için **bu durumun avantajlarını/dezavantajlarını isteyin.**
- **Başka bir bağlama geçiş:** "B'yi düşünen birinin durumu nasıl göreceğini görüyoruz. C'yi düşünen bir kişi bunu nasıl görecektir?" haberlerde neler olduğunu görüyoruz, [şehrinizde] bu nasıl ele alınabilir?" "[kişiyi, kuruluşu girin] bu sorunu nasıl çözebilir?"
- **Takip eden sorular:** "___ ile ne demek istiyorsunuz?" veya "___ hakkında söylediklerinizi açıklayabilir misiniz?" (oldukça net bir ifade olsa bile - bu, öğrencilere düşünme, farklı görüşler geliştirme ve daha derinlemesine keşfetme için zaman tanır). Veya "Bu gözlemi [kişinin adı] işaret ettiği şeyle nasıl eşleştirirsiniz?"
- **Tartışmadaki farklılıkları ve bu farklılıkları onayladığınızı gösterin:** "Bu, Ceyhan'ın az önce söylediğinden ilginç bir fark, Nurcan. Farklılıkların nerede yattığına bakalım." (Devam etmeden önce tarafların noktalarını netleştirmesine izin verin).
- **Bir önceki haftanın konularını karşılaştırın:** "Aşağıdaki soruları yanıtlayan bir slayt oluşturmak için daha önce incelediğimiz dört kuramı kullanın..."

Çevrimiçi Tartışma Panoları

- Ders konularında tartışmayı teşvik ederek sınıf topluluğu oluşturur.
- Derinlemesine düşünme için zaman tanır. Öğrenciler tartışmaya katılmadan önce düşüncelerini yansıtmak, araştırmak ve oluşturmak için daha fazla zamana sahip olurlar.
- Öğrencilerin başkalarının çalışmalarını görmelerine ve yanıt vermelerini sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştırır
- Öğrencilerin düşünme ve yazma becerilerini geliştirir.

Buz Kırıcılar/Başlangıç Etkinlikleri

Buzkırıcılar, sosyal tartışma etkinliklerine iyi bir örnektir. Öğrencilere birbirlerini tanıma ve gayri resmi bir şekilde etkileşim kurma fırsatı sunar. Bu tarz etkinliklerin eğlenceli olması, huzursuz hissettirmemesi ve öğrencilerin diğer öğrencilerle aralarında ortak bir şeyler bulmalarını gerektirmelidir.

- **Kişisel Tanıtımlar** - Her öğrenciden dönem başında tartışma panosunda kendilerini tanıtmalarını isteyin. Her öğrenciye yanıt verin ve sınıfı birbirlerinin tanıtımlarına yanıt vermeye teşvik edin.
- **Portre** - Öğrenciler herhangi bir ortamda kendilerinin bir portresini oluştururlar, portreyi dijitalleştirirler ve tartışma panosunda paylaşırlar.
- **Röportajlar** - Belirli bir konuda öğrencilerin çiftler halinde birbirleriyle röportaj yapmalarını ve bulgularını tartışma panosunda paylaşmalarını sağlayın.

Çevrimiçi Tartışmalara Katılımı Teşvik Etmek İçin Öneriler

1. Sadece evet veya hayır cevabı olmayan açık uçlu sorular sorun.
2. Evet-hayır cevabı olan bir soru sorarsanız, öğrencilerin yarısının argümanın bir tarafını ve diğer yarısının diğer tarafı desteklemesini isteyin.
3. Konuya daha fazla ilgi çekmek için başlangıç sorusuna multimedya (resimler, videolar, infographic vb.) ekleyin.
4. Öğrencilerin gönderilerini sorgulayarak ve yorum yaparak tartışmaya kendiniz de (kısmen) katılın. Kendinizi tartışmada görünür kılın. Öğrencilerin sizi tartışmanın bir parçası olarak görmeleri durumunda tartışmaya katılma olasılıkları daha yüksek olacaktır.
5. Öğrencilerin kullanmasını istediğiniz yazı ve iletişim türünü örneklerle gösterin.
6. Öğrencilerin kendi tartışma başlıklarını oluşturmalarına izin verin.
7. Bazı öğrencilerin tartışmanın hâkimi olmasına izin vermeyin. Böyle bir durumda, özel olarak onlardan biraz yavaşlamalarını isteyin.
8. Her öğrencinin tartışmaya katılımının sıklığı ve niteliği için notlar verebilirsiniz. Belirtilen bitiş tarihinden sonra bile tartışmalara devam eden öğrencilere ekstra katılım puanları vermeyi planlayabilirsiniz.
9. Tartışma forumlarını ölçme-değerlendirmeye dâhil edecekseniz, öğrencilerin çevrimiçi gönderilerinin niceliği kadar niteliğini de değerlendirin. Dereceli puanlama tabloları (rubric) kullanmak, öğrencilerin gönderilerinin niteliğine ilişkin beklentileriniz konusunda net bir yönlendirme sağlayacaktır.
10. Sınav oluştururken tartışmalarla ilgili soruları ekleyin.
11. En önemlisi, tartışma panolarında onlardan ne yapmalarını beklediğiniz konusunda öğrencilere açık yönergeler sağladığınızdan emin olun:
 - Her öğrencinin ne sıklıkta paylaşımda bulunmasını bekliyorsunuz? Haftada 1? Haftada iki kez?
 - Öğrenciler daha önce söylenenlerle hemfikir olabilir mi, yoksa her gönderide yeni fikirler üretmelerini mi bekliyorsunuz?
 - Öğrencilerin düşünce ve görüşlerini kaynaklarla desteklemeleri gerekiyor mu?
 - Her gönderi ne kadar uzun olmalıdır? Bir satır yeterli mi, yoksa birkaç paragraftan oluşan gelişmiş bir paylaşımda mı bulunacaklar?
 - Dil ve yazı resmi mi yoksa gayri resmi mi olmalı?
 - Tartışma için belirlenmiş bir bitiş tarihi var mı, yoksa tartışmanın süresiz olarak devam etmesini mi bekliyorsunuz?

Tartışma Panosu Tuzakları

Tartışma Panoları, topluluk oluşturmak ve öğrencilerin fikirlerini grupla paylaşmaları için harika bir araç olsa da, bazı yaygın sorunlar ve tuzaklar olabilmektedir:

- Öğrenciler yönergeleri yanlış anlayabilir veya kendilerinden ne beklediğinden emin olmayabilirler.
- Öğrenci yorumları yanlış algılanabilir veya derste desteklenmeyen bir yöne gidebilir.
- Öğrenciler tartışma panosuna katılmayı son dakikaya kadar geciktirebilir veya erteleyebilir.
- Öğrenciler sınıf arkadaşlarıyla bir bağ hissetmeyebilirler.
- Öğrenciler, diğer öğrencilerin fikirlerini değerli görmeyerek veya akranlarına ya da ödevlere karşılık olarak ilgisiz veya saygısız yorumlarda bulunarak uygunsuz tepkiler verebilirler.

Tartışma Panosu Tuzaklarından Kaçınmak için İpuçları

- Çevrimiçi tartışma panosu etkinliklerini dikkatli bir şekilde yapılandırın(materyal göndermek için açık yönergeler sağlayın, ne sıklıkta yorum yapacağınızı, yorumun uzunluğunu, yorumlara hangi bilgileri dâhil edeceğinizi belirtin). Öğrencilerin ders kitabı okumalarından veya diğer kaynaklardan gelen ayrıntıları kullanarak yanıt vermelerini isteyin.
- Ödevi anlamazlarsa veya teknik zorluklar yaşarlarsa, öğrencileri sizinle iletişime geçmeye teşvik edin.
- Argümanları desteklemenin yollarını gösterin, kendi gönderilerinizde bir bakış açısını desteklemek için ders kitabı referanslarına/çevrimiçi kaynaklara atıfta bulunun.
- Öğrencilere tartışma panosu katılımı için puan/not vermek için yönergeler oluşturun. Düzenli olarak gönderi yayınlamak, sınıf arkadaşlarının gönderilerine yanıt vermek, konuyla ilgili kalmak ve düşünceli bir şekilde yanıt vermek için puan verin.
- Topluluk oluşturmak ve akran iletişimi bağlantısı kurmaya yardımcı olmak için küçük grup etkinliklerini kullanın.
- Öğrencileri gayri resmi olarak etkileşimde bulunmaya teşvik edin. Kişisel tanıtımlar ve sosyal etkileşim için tartışma konuları veya alanları oluşturun.
- En başından net etik yönergeler oluşturun ve kabul edilebilir davranışları belirleyin (netiquette). Uygunsuz davranışların oluşmadığından emin olmak için tartışma panolarını düzenli olarak izleyin. Uygunsuz davranışlarla ilgili olarak öğrencilerle özel olarak iletişime geçin.

Blackboard Learn Öğrenme Yönetim Sistemi'nde Tartışma Forumu oluşturmak ve yönetmek için kılavuza [buradan](#) erişebilirsiniz.

Kaynaklar

Cashin, W. E. (2011). Effective classroom discussions. IDEA Paper number 49.

The Tools for Successful Online Teaching, Lisa Dawley, 2007

<https://blogs.onlineeducation.touro.edu/10-tips-for-boosting-participation-in-online-discussion-boards/>